

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Ček račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

št. 97.

Ljubljana, sreda 29. aprila 1936.

Leto II.

Seveda je laže umreti kakor pa težko usodo pogumno prenašati.
Goethe.

Dnevna pratika

Sreda, 29. aprila 1936. Katoličani: Varstvo sv. Jožefa. Pravoslavni: 16. aprila 1936. Sv. Agapija.

Dežurne lekarne v Ljubljani

Sreda: Mr. Sušnik, Marijin trg; Mr. Kuralt, Gosposvetska cesta; Mr. Bohinec, Rimska cesta.

Vreme

Jugoslavija. Mestoma oblačno na zapadu, a jasno na vzhodni polovici države. Plevlje 1 C, Mostar 22 C.

Napoved za danes. Oblačno povsod po celi državi, posebno na zapadnem delu, kjer bo tudi deloma dež. Temperatura brez znatnih sprememb. Sonce vzhaja ob 4.32, zahaja ob 18.40.

Gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sreda 29. aprila: Juarez in Maksimilijan. Red Sreda.

Četrtek 30. aprila: Prva legija. Red Četrtek.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sreda 29. aprila: Pesem ljubezni. Red C.

Četrtek 30. aprila: zaprto.

Kino

Sloga: Kraljevi valček.
Matica: Cirkus Barnum.
Union: Carski sel.
Šiška: Poslednji valček.
Ideal: Moje ustne varajo.

Radio Ljubljana

Sreda: 12: plošče; 12.45: poročila; 13: čas, spored; 13.15: Magistrov šramel kvartet; 14: vreme, borza; 18: Otroška ura: Pravljice ilustrirane z reproducirano glasbo, govori ga. Šaričeva; 18.40: Smernice društva za otrokovo varstvo, g. Jagodič; 19: poročila 19.30: Narodna ura: Stari Zagreb, g. Djurski; 20: prenos opere iz Ljubljane, glasbeno predavanje g. Bravničar in v II. polčasu poročila. Konec ob 23. uri.

Borza

Ljubljana, 28. aprila

Današnja povprečna vrednost tujega denarja

	Dinarjev
1 hol. goldinar	29.73
1 nemška marka	17.61
1 belga	7.41
1 šv. frank	14.27
1 angl. funt	216.44
1 am. dolar	43.50
1 fr. frank	2.88
1 Kč.	1.81

V privatnem kliringu

1 avstr. šiling	9.20
1 nemška marka	13.95
1 angl. funt	250.00

Odvetniški izpit je napravil pred izpraševalno komisijo apelacijskega sodišča v Ljubljani g. Jakov Petrovič, odvetniški koncipient. Čestitamo.

Pod isto streho z jetniki — Tatvina v tovarni „Titan“ — Ali je to vaša zvezda? — Samopomoč malega človeka — Otrok v časopisnem papirju
Pod vrbo je zakopala otroka — Ugrabljen pritlikavec

Eden ni pismošča!

London, 28. aprila. n. Nekateri današnji jutranjski pišejo proti temu, da bi britanska vlada s svojimi točkami Nemčiji delala na tem, da zopet vzpostavi angleško-francosko fronto proti Nemčiji. »Daily Telegraph« pravi, da je absolutno nemogoče pomisliti na to, da bi angleški zunanji minister Eden prevzel vlogo pismošče francoskih vprašanj. List pravi, da se bo na vsak način upoštevalo tudi francoski želje, toda London se bo postavil na takšno stališče, kakršno se bo njemu zdelo pravilno in potrebno v sedanjem trenutku. »News Chronicle« piše, da Eden ni prevzel vloge govornika zveznih držav, temveč je on samo posrednik mira in želi samo da razčisti neka vprašanja, ki so v nemški noti manj jasno izražena.

Za revizijo trianonske pogodbe

se zavzema grupa angleških poslancev

London, 28. aprila. n. Doznava se, da je grupa 12 poslancev v spodnjem domu sklenila, da dá parlamentu resolucijo, v kateri se trdi, da spodnji dom smatra, da je že nastopil čas, ko se lahko prične z revizijo dogovorov, ki se na našajo na Madžarsko. Potrebno je da po tej resoluciji dobi tudi Madžarska svobodo razpolaganja s potrebnimi merami, da bi mogla igrati tudi ona svojo vlogo v sistemu kolektivne varnosti in da doprinese svoj delež pri ustvarjanju svetovnega mira.

Italijanska zmaga

Asmara, 28. aprila. m. Doznava se, da je oddelek italijanske vojske 120 km južno od Desija nalezl na neredne abesinske čete. Vnela se je strašna bitka, v kateri

so bili Abesinci premagani in poginani v beg. Pri tej priliki so Abesinci utrpeli velike zgube. Askari so imeli samo 2 mrtva in 10 ranjenih.

manevre. Namen manevrov se drži v popolni tajnosti.

Prvi maj v Bolgariji

Defile delavcev pred kraljem

Sofija, 28. aprila. f. V Bolgarski, ki se je šele sedaj odločila, da se bo 1. maj praznoval kot praznik dela, bo v zvezi s tem okoli 125.000 delavcev defiliralo pred kraljem Borisom.

Neredi na madridski univerzi

Madrid, 28. aprila. d. Na univerzi so bili zopet neredi, ki so jih povzročili fašistično usmerjeni študenti. Neredi so pričeli na pravni fakulteti in so v zvezi z

Tone Klavžar, ugledni in priljubljeni brežiški mešan in vinogradnik, je te dni ob polni svežosti obhajal svojo 80 letnico.

nedeljskimi volitvami. Ti študenti so tudi vdrli v učilnico rimskega Prava ter razbili ves inventar. Profesorjem je končno uspelo, da so vzpostavili red. Predavanja so odložena za nekaj časa, da se elementi malo pomirijo in tako preprečijo nadaljnji neredi.

Jezero Tana

zasedeno brez incidentov

Asmara, 28. aprila. T.O. poroča, da je prispel v Asmaro sultan od Auše in da se je okupacija sektorja v okolici jezera Tana izvršila brez incidentov.

Napad v Španiji

Madrid, 28. aprila. d. V Murciu je bil napaden od treh oseb državni tožilec José Comisa. Policija je napadalce aretirala.

Volitve delegatov za predsedniške volitve v Španiji

Madrid, 28. aprila. d. Iz 13. mest še niso znane rezultati volitev delegatov, ki bodo volili predsednike republike. Ostali rezultati so sledeči:

socialdemokrati	138
levičarski republikanci	117
republikanska unija	58
konservativni republikanci	40
komunisti	34
katalonska levica	16
katalonska desnica	10
in razni drugi	47

Pri volitvah niso sodelovale stranke desnice in centra.

Dnevna kronika

— Umrli so: v Ljubljani g. Janez Vidic, zvaničnik v pok.; na Seničnem pri Medvodah g. Jože Sušteršič, posestnik in župan; na Vrhniki g. Ignacij Oblak, sodarski mojster. N. v m. p. Preostali naše sožalje.

— Osebnosti. Za katastrskega nadzornika pri katastrski upravi v Ptujju je postavljen s kraljevim ukazom g. Franc Osolc, katastrski geometer.

— G. prof. Dolenc se je ponesrečil. V nedeljo je ljubljanski univ. prof. g. dr. Dolenc odšel na izlet v planine. Padel je pa tako nesrečno, da si je pri tem poškodoval desno roko. Zdravi se v bolnišnici.

— Proslava 100-letnice Stritarjevega rojstva priredi drž. II. deška Narodna šola v Ljubljani v soboto, dne 2. maja ob 15. uri v telovadnici takajšnje šole s sledečim vzporedom: 1. Iz življenja Josipa Stritarja. Izvajajo učenci I. razreda višje Narodne šole. 2. Stritar in priroda; življenje na travniku. Izvajajo učenci I. a. in I. b. razreda. 3. Usmiljenje — podano v pesnitvah Josipa Stritarja. Izvajajo učenci III. b. razreda. 4. Josip Stritar kot rodoljub in Jugoslovan; prikazujejo učenci IV. b. razreda. 5. Mladí vojaki — Oba junaka; pojejo učenci IV. b. in IV. c. razreda. 6. Poklon njegovim delom — živa slika. Vstopnine ni; prostovoljni prispevki dobrodošli za nakup šolskega »Radio«. — K udeležbi Vas vabijo učenci in učiteljski zbor.

— Ruska novost v drami. V soboto 2. maja bo premiera znane ruske komedije »Gozd«, ki jo je spisal eden največjih ruskih narodnih dramatikov Ostrovski. Veselo in zabavno dvojico provincialnih igralcev, trageda Genadija Nesrečo in komika Arkadija Srečo bosta predstavljala g. Cesar in g. Daneš, zapeljivo veselo vdovo grajščakinjo Gurmiško, ki se na koncu poroči z gimnazijcem Bulanovim, pa igra ga. Nablocka. Komedija je izredno zabavna in je polna ruskega humora, a se pri tem dotakne tudi socialnih problemov. Režira g. Bratko Kreft.

— Tujsko prometna razstava za dravsko banovino na zagrebškem velesejmu. O priliki zagrebškega velesejma od 2. do 11. maja se vrši velika tujsko prometna razstava, katere se udeležijo tudi naša Zveza za tujski promet v Ljubljani skupno z mariborsko Tujsko prometno zvezo, da pokažeta lepote naših krajev in vzbudita pri obiskovalcih zanimanje za naša letovišča in zdravilišča.

— Umrli so: v Ljubljani gđ. Natalija Pečenko, hčerka trgovca in posestnika; gđ. Ana Možetova, hčerka trgovca in posestnika iz Dvora pri Žužembergu; v Sv. Križu pri Rogasli Slatini g. Franc Ogrizek, veleposestnik in gostilničar; v Sromljah pri Brežicah ga. Petan Marija roj. Hode, posestnica; v Mariboru g. Vladimir Pušenjak, bivši narodni poslanec, občinski odbornik ter zadružni nadrevizor. N. v m. p. Preostali naše sožalje.

— Diplomatski izpit na juridični fakulteti ljubljanske univerze je napravil g. Karli Mejak iz Novega mesta. Čestitamo.

— V soboto, dne 2. maja ob pol 17. priredi podmladek Jadranske straže na Državni dvorazredni trgovski šoli akademijo s prosto zabavo v dvorani Trgovskega doma. Ker se bo prebitek te prireditve porabil za poučno ekskurzijo na Jadran, najvidnejše vabimo k udeležbi.

Rojstni dan kneza namestnika Pavla

Ljubljana, 28. aprila.

Nj. Vis. knez - namestnik Pavle je sin kneza Arzena Karadjordjevića, ki je bil stric pokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Rodil se je 28. aprila 1893 v Petrogradu. Gimnazijske študije je dovršil med l. 1904-12. v Beogradu, višjo izobrazbo pa je dobil na svetovno znanem kolegiju v Oxfordu v Angliji. Med vojno je služboval kot gardni oficir. Poročil se je 22. avgusta 1823. s kneginjo Olgo, hčerko grškega princa Nikolajja. Iz njunega zakona so se do sedaj rodili trije otroci, in

sicer knez Aleksander in Nikola ter nedavno rojena hčerka.

Po smrti pokojnega kralja Aleksandra Zedinitelja je po volji pokojnika zasedel najvišje mesto v državi. Narod je to visoko imenovanje sprejel s popolnim zaupanjem, saj si je Nj. Vis. knez Pavle že prej znal pridobiti ljubezen vsega našega naroda kot velik poznavalec in podpornik naše umetnosti. To je bil in je knez - namestnik še danes. Svoje dobro srce je pokazal v prvi vrsti s tem, da je prevzel predsedniško mesto pri naši največji človekoljubni organizaciji — Rdečemu križu. Razen tega pa je še predsednik Aerokluba in dunavskega Kola jahačev.

Njegova najvišja odlika pa so njegove velike politične sposobnosti, zaradi katerih ga je že pokojni kralj Aleksander Zedinitelj že v svoji oporoki z dne 5. januarja 1934 določil za prevzemnika regentske oblasti.

To najvišjo oblast je Nj. Vis. knez-namestnik Pavle prevzel v silno važnem razdobju naše zgodovine. Tako na znotraj kakor na zunaj krije njegov položaj polno odgovornosti, a pri vsem njegovem težkem in napornem delu ga spremlja popolno zaupanje vseh Jugoslovenov, ki vidijo v njem izvrševalca oporoškega našega nepozabnega velikega pokojnika kralja Aleksandra Zedinitelja in s tem nadaljevanje dela ponosnega doma Karadjordjevičev. Naj bi mu to delo v našo skupno korist v polni meri uspelo.

Dve novi gospodarski naredbi

Kakor poročajo iz Beograda, so na seji gospodarsko - finančnega odbora ministrov dne 27. t. m. sprejeli dve novi uredbi kmetijskega ministra, in sicer uredbo o sanaciji Zveze hrvatskih kmetijskih zadrug v Zagrebu in uredbo o ureditvi dolgov agrarnih kolonistov. Kmetijski minister inž. Svetozar Stanković je o teh uredbah dal novinarjem naslednjo izjavo:

Uredba o Sanaciji Zveze hrvatskih kmetijskih zadrug je bila pripravljena že lani, toda smatralo se je, da se ne more izvesti brez zakonskega pooblastila in je bilo zato potrebno počakati na pooblastilo. »Uredba o sanaciji Zveze hrvatskih kmetijskih zadrug je bila pripravljena že lani, toda smatralo se je, da se ne more izvesti brez zakonskega pooblastila in je bilo zato potrebno počakati na pooblastilo.« Uredba o sanaciji Zveze hrvatskih kmetijskih zadrug je bila pripravljena že lani, toda smatralo se je, da se ne more izvesti brez zakonskega pooblastila in je bilo zato potrebno počakati na pooblastilo. Uredba o sanaciji Zveze hrvatskih kmetijskih zadrug je bila pripravljena že lani, toda smatralo se je, da se ne more izvesti brez zakonskega pooblastila in je bilo zato potrebno počakati na pooblastilo.

Izgube Zveze so nastale zaradi njenih trgovinskih poslov. Izgube so se narasle zaradi nakupa velikega posestva, ki je pozneje prišlo pod agrarno reformo. Večino bremena te sanacije bodo zadruge same prevzele, prav tolikšno breme bo nosila tudi banovina, pri sanaciji pa bodo delno sodelovale še država, Narodna banka in Poštna hranilnica. Tako se bo

s skupnimi napori rešila ustanovala, ki je zelo važna za široke sloje hrvatskega dela našega naroda.

Drugo uredbo so narekovale težavne gospodarske razmere, zaradi katerih že kmetje z lastnimi hišami težko prenašajo svoja bremena, še mnogo težje pa jih prenašajo kolonisti, ki si morajo hiše šele zgraditi. Ta uredba predvideva odpis dolgov kolonizacijskemu fondu, in sicer 80 odstotkov za naselence v južnih krajih, 60 odstotkov pa za one v severnih krajih. Vendar tako, da se lahko ta odpis izvrši samo za dolgov do največ 25.000 Din. Ostanek dolgov se mora vrniti v treh letih v državnih papirjih po minimalni vrednosti.

Trifunović v Zagrebu

Včeraj popoldne je prisel v Zagreb bivši radikalni minister Miša Trifunović. Novinarjem je Trifunović ob svojem prihodu v Zagreb izjavil, da prihaja v Zagreb samo v strankarskih zadevah glavnega radikalnega odbora, da pa ne izključuje obiska pri dr. Mačku in ostalih voditeljih zagrebške izvenparlamentarne opozicije, če bo nanj izrecno povabljen.

Kongres JRZ koncem maja

Zdi se, da je datum kongresa JRZ končno določen. Izvršni odbor JRZ je namreč sklenil, da morajo do 10. maja biti ustanovljeni vsi banovinski izvršni odbori stranke, kongres JRZ pa naj bi se vršil koncem maja t. l.

Razgovori s čitatelji

O pravi politiki

Ljubljana, 28. aprila.

Iz dopisa gorenskega kmeta:

... veliko govorijo o tem in onem, kaj hoče ljudstvo, dežela. Veliko govorijo tudi o demokraciji in o svobodi. To je vse prav lepo, ampak ne pomaga pa nič ne svoboda ne demokracija.

Prvo je dobro gospodarjenje. Če bo to dobro, bomo vsi zadovoljni, pa se ne bo treba za državo nobenemu nič bati.

Država smo mi kmetje, naš grunt. Grunt zraven grunta, od Triglava do Vardarja, vse skupaj en sam velik grunt, to je naša Jugoslavija. Ta grunt, ki so nam ga zapustili naši dedje, treba držati trdnega, ker če propade grunt, propade vse.

Mi kmetje že znamo prav gospodariti, samo naj se nikar ne valijo na nas bremena, ki jih ne zdržimo. Tudi moji voli ne morejo potegniti, če je voz preveč naložen. Razbremenite nas, da bomo lahko vlekli, pa bo vse dobro! Hentaj, saj beremo, kako so v Bolgariji pomagali kmetu na noge in kako mu v drugih državah pomagajo naprej, zakaj bi pa to pri nas ne šlo? Saj smo kmečka država in mora biti kmet prva skrb državnih voditeljev.

Če že mora biti politika in stranke, pa naj bodo vsaj gospodarske. Za druge reči je potlej čas, kadar bomo enkrat gospodarstvo spravili v red. Najprej živeti, potlej pa politizirati.

To, pravim jaz, je tisto, kar hočemo imeti mi kmetje. Pametno, pošteno, pravično gospodarstvo v državi. Malo govoriti pa veliko delati. Nič obljubovati, ampak rajši kaj narediti. To je tista ta prava politika, kakor jo hočemo imeti mi kmetje, in mislim, da tudi vsi drugi pametni državljani.

Prijatelj, vašim vrsticam nimamo drugega pristaviti kakor: Tako jel in zdravstvujtel

Nekemu dopisniku na opazke o zapisanem in nezapisanem:

Naravno da v dandanašnjih okoliščinah ljudje izgubljajo zaupanje v časopise in rajši verjamejo govoricam, pa naj bodo še tako abotne.

V listu »Time and Tide« od 18. aprila 1936 beremo tole:

»Govorica je (zla usoda)

Ljudje rade volje verjamejo najbolj fantastičnim govoricam, če noben človek ne more imeti zaupanja do lista, ki ga bere.

Tolažljivo je pri vsem tem vsaj to, da nobene govorice niso še domovine podrla. Žal pa tudi ne rešile.

Gospod Čemernik, ki se doslej gospodjična Vida zanj ni zmenila, je zadel glavni dobiček. On brzojavil:

»Imam denar stop ali me marate zdaj stop odgovor plačan.«

Nato je prejel brzojavni odgovor: »Da da da da da da Vida.«

Med tiči brez gnezda

Obisk v ljubljanskem vzgojevališču in pobiljševalnici

Ljubljana, 28. aprila. Članice »Jugoslovanske majke«, ki je odsek Kola jugoslovanskih sester v Ljubljani, si na pobudo agilne načelnice prof. Željeznove včeraj popoldne ogledale ljubljanski Zavod za vzgajanje in pobiljševanje mladoletnih.

Pod isto streho z jetniki

V jetnišnici na Miklošičevi cesti sta nas ljubezno sprejela g. ravnatelj Adolf Arko in učitelj g. Vojko Jagodič. Tudi prijazen nasmeš paznikov, ki nam odpirajo mrežasta vrata, nam ne more za brisati munčega vtisa, da smo v hiši, kjer so ljudje »pod ključem«. Denar pod ključem je samo ob sebi razumljiva stvar, kajče pod ključem in za mrežami je pa že posebna zadeva, ki nam na svobodi živčnim prav čudno seže v dušo.

Ravnatelj g. Arko nam je v čakalnici, ki je nekoliko bolj prijazna kakor ostali prostori, povedal, da sta bila vzgajališče in pobiljševalnica v Ljubljani ustanovljeni leta 1930. Gojenci tega zavoda so mladoletniki od 14. do 17. leta ter od 17. do 21. leta, ki so zagrešili kaznjiva dejanja, pa zaradi mladoletnosti ne morejo biti obsojeni kakor polnoletni.

Zasilna institucija

Mladoletnik, ki pride prvič pred sodnika na primer zaradi kraje ali pretepa, dobi opomin ali ukor in sodnik opozori starše ali šolo, pa tudi razna dobrodelna društva, naj na fanta pazijo. Če pa sodnik uvidi, da je fant tako izpriden, da je kaznjivo dejanje storil premišleno in hote, ga pošlje v vzgajališče ali v pobiljševalnico. Tudi izprijenci, ki pridejo ponovno pred sodnika zaradi kaznivih dejanj, morajo v ta zavod. In sicer pridejo v vzgajališče mladoletniki, ki zagrešijo manjše delikte, v pobiljševalnico pa taki, ki zagrešijo hujše delikte, kakor roparske napade itd.

Gospod ravnatelj je poudaril, da sta ta dva zavoda v Ljubljani za-

silna institucija, kaja svoje prostore imata v jetnišnici, kar je z vzgojnega stališča popolnoma nepačno. Stik s starejšimi jetniki, ki ga ne morejo preprečiti, prav gotovo mima dobrih posledic za tante, ki so zaradi tega v zavodu, da bi se pobiljšali. Fantje slišijo marsikaj in vidijo marsikaj, kar gotovo ni vzgojnega značaja za njih mlade in sprejemljive duše. Vzgojilišče in pobiljševalnica bi morali biti v svoji hiši kot poseben zavod, ločen od jetnišnice, podoben internatu. In celo vzgajališče in pobiljševalnica bi morali biti ločeni.

Strah pred 10-letno internacijo

V vzgajališču ostane mladoletnik najmanj eno leto in največ 3 leta, v pobiljševalnici pa najmanj tri leta in največ 10 let. Vsi smo se lahko zgrozili ob tej številki. 10 let v pobiljševalnici niso spasi! Fant v pobiljševalnici, ki kaže, da se je res pobiljšal, pride v vzgajališče in se s tem doba internacije skrajša. G. ravnatelj je izjavil, da na mladoletnike vpliva obstoj zavoda, ker marsikoga zadržuje misel, da je lahko do 10 let pod strogim nadzorstvom v zavodu. Preden je bil zavod ustanovljen, so mladoletni grešniki dobili nekaj dni zapora, ki so ga odsedeli in nato v svobodi nadaljevali svoje grešno življenje.

Plemenita

požrtvovalnost

Zavod ima sedaj samo enega učitelja, to je g. Jagodič, ki nas je spremljal, ko smo si ogledovali zavod. Šele potem, ko smo ga zapustili in stopili iz mrkih prostorov na sonce, smo doumeli plemenito požrtvovalnost g. Jagodiča. 30 gojencev mu je poverjenih, uči jih in vzgaja in skuša v njih zatreti zle nagone ter vzbuditi v njih dušah in srcih dobra nagnjenja. Ima opravsa z mladoletniki, ki preživljajo najbolj nevarno in usodno dobo pubertete v jetnišnici, in ki se že zavedajo, da

so izločeni iz človeške družbe.

V šolah mladoletnike danes predvsem uče, to se pravi, da jih urijo v raznih veščinah, ki so jim za življenje potrebne, vzgoja naraščaja je stopila bolj v ozadje. Prepriščena je rodbina, življenju samemu. G. Jagodič pa mora predvsem vzgajati, to se pravi vzbujati in oblikovati v izprijenih plemenita človeška nagnjenja in zatirati njih slabe, zločinske instinkte. Obenem pa morajo ti fantje v zavodu pridobiti tudi znanje in izobrazbo, ki jim je v življenju potrebna za kak poklic.

Lep uspeh

Od ustanovitve do danes je bilo v zavodu 94 gojencev. Prostora je v njem za 50 gojencev. Doslej je bilo odpuščenih že 64 gojencev. Uspeh vzgoje v zavodu je lep, celo presenetljiv, kajti izmed odpuščenih sta se samo dva pregrešila v enem letu in sta se morala vrniti v zavod, dva sta pa bila obsojena po odpustitvi na zaporno kazen, ker sta se zopet lotila nepoštenega poklica tatov. Vsi ostali so prišli v normalni tir in postali pošteni člani človeške družbe.

V delavnicah

Nato smo si ogledali fante v delavnicah. Poleg pouka in vzgoje se namreč urijo v raznih obrtih. V zavodu so delavnice za čevljarstvo, krojaštvo, ključavničarstvo in mizarstvo.

Fantje so se zravnavali in se postavili po vojaško, ko smo vstopili. Povpraševali smo jih po imenu in po rojstni vasi. Večina jih

je Stajercev in Dolenjcev, torej iz vinorodnih krajev, kjer zahteva alkohol svoje žrtve. Njih delikti so tatvine, potepuštvu, nasilje, uboji in pretepi z noži po zidanih in nna veselcah. Med krojači smo videli fanta, ki je član dedno obremenjene rodbine. Rodbina šteje pet članov in vseh pet se nahaja po jetnišnicah in kaznišnicah. Vsi so ptiči brez gnezda. Doraščali so v strupenem okolju. Življenje jih je že v nežni dobi izruvalo in jih vrglo na — cesto.

Vsi zadovoljni

Večina gojencev se nam je zdele bistrega duha. Smehljali so se in korajžno odgovarjali na vprašanja. Pritožbe ni bilo iz njih ust. Hrano imajo dobro in v delavnicah tekmujejo med seboj. Mojstri, ki so žal tudi jetniki, so jih pohvalili. Seveda so med njimi tudi taki, ki ne kažejo posebne vneme. Ti so pa na dvorišču toliko bolj živi, je rekel paznik. Mali žepar Stanko iz Zagreba se nam je poredno smehljajal. V celici smo pa obiskali Toneta, ki vzkripi in udari kamorkoli, ter so ga zato dali v celico, kjer je prav zadovoljen. Nedavno je zlomil na trl dele žlico in jo požrl. Pripovedoval nam je, da je res vesel, da je šlo vse naprej...

Ogledali smo si mimogrede še celice jetnikov. Zdelo se nam je, da niso tako hude. Red je povsod in čistoča. Vsi smo menili, da ne more biti tako strašno v tej hiši pod ključem. Ko smo se pa poslovili in stopili na sončno Miklošičevo cesto, smo bili vsi veseli, da nismo zaprti. —nek.

Ženske pred sodnikom

Dtrok v časopisnem papirju

Celje, 28. aprila.

Frančiška Petek je stara 23 let, doma iz St. Pavla, rojena pa v St. Miklavžu pri St. Jurju. Uslužbena je bila v Novem Celju, kjer je 25. februarja porodila v stranišču — dečka. Otrok je pozneje vzela iz stranišča, ga zavila lepo v časopisni papir, obtežila zavitek s kamnom ter ga spustila v Savo. Tak zavitek z mrtvim dečkom so našli 4. marca. Pred okroglim sodiščem v Celju se je danes vršila zaradi tega proti Petkovi razprava in je bilo dekletu obsojeno na štiri mesece zapora

pogojno

za tri leta. Vsled prenizko odmerjene kazni je državni tožilec prijavil priziv.

Pod vrbo je zakopala otroka

Sredi januarja je bilo, ko je nekaj podobnega storila tudi 29letna Amalija Razdevšek, uslužben-

ka pri Mariji Kramarjevi na Ložnici. Prav tako je na stranišču porodila dečka, ga odnesla pod vrbo v Ložnici, ga zakopala tako, da ga je pokrila s prstjo. Otroka, ki je bil še nerazvit, so seveda pozneje našli in Razdevškova je bila danes obsojena na tri mesece zapora — pogojno za 3 leta. Oba slučaja je sodil sodnik poedinec in tudi pri tej razsodbi je državni tožilec prijavil priziv.

„Pridete kot ravbar“

Posestnica Matilda Hlastan je stara 40 let. Obtožena je, da je v Kališevcu pri Rajhenburgu 11. februarja s silo ovirala sodnega iztirjevalca pri izvrševanju uradnega posla. Ko je hotel odvzeti lovsko puško, ga je pograbila za roke in nahrulila: »Saj vas poznam, kdo ste, pridete kot ravbar!«

Obsojena je bila na dva meseca zapora in 200 Din denarne kazni. Ta je pa obsojena n pogojno.

April rogovili

Rekordni promet v celjski bolnišnici

Celje, 28. aprila.

Manasto aprilsko vreme gre že bolj proti koncu, vendar je še vedno dosti nesreč in mnogo poškodovancev in ponesrečencev sprejema bolnišnica.

V Rečici pri Laškem se je na primer zadnje nedeljo težko poškodoval po glavi in po rokah 58letni upokojeni rudar Ivan Grešak. Padel je s kolesa. V Rogatcu se je dogodila slična nesreča še 21letnemu posetnikovemu si-

nu Leopoldu Dolšaku. Ta si je zlomil desno roko, ko je padel s kolesa.

Tudi nož je ponekod zapel svojo grdo pesem. V St. Andražu pri Velenju je na nekem kozolcu oekovnik in čevljar Ivan Robida globoko zabodel v desno nogo 47letnega brezposelnega dninarja Leopolda Jermana. V celjski bolnišnici je ploh v tem meecu aprila tak promet, da ga že dolgo ne pomnijo.

All izbruhne v Franciji 1. maja rudarska stavka? Vsa Francija je v skrbeh, kaj bo po 1. maju s francoskimi rudniki. Slika prikazuje ministra Chautempsa na seji s predstavniki rudnikov

Maribor

m— Narodno gledališče. Sreda, 29. aprila: Zaprt.

m— Zborovanje invalidov. Naše poročilo o oblastni skupščini vojnih invalidov, ki je bila preteklo nedeljo v Mariboru, dopolnjujemo s tem, da je bila ob koncu zborovanja sprejeta resolucija, pri volitvah pa je bil izvoljen večinoma stari odbor z dosedanjim predsednikom g. Matkom Štefotom.

m— Slovo življenju je dal 35 letni občinski uslužbenec Anton Maher v Poličanah, ki si je na levem zapestju prerezal žile. Onemoglega so ga pripeljali v mariborsko bolnišnico, kjer ga skušajo ohraniti pri življenju. Vzrok obupnega dejanja ni znan.

m— Občni zbor Zveze kulturnih društev je bil preteklo nedeljo v dvorani Ljudske univerze. Iz poročil je bilo razvidno, da je v ZKD včlanjenih 344 društev, katerih premoženje je skupno cenjeno na 4 in pol milijona dinarjev. ZKD ima vsega 96 knjižnic s približno 6000 knjigami. Pri volitvah je bil voljen za predsednika dosednji predsednik g. Janko Pirč.

m— Žalostna smrt otroka. V Marenbergu se je polila z vročo juho dveletna hčerka mesarja Blaznika, pri čemer je zadobila smrtno nevarno opekline. Pomagati ni mogla takojšnja zdravniška pomoč in je nesrečni otrok v grozljivih bolečinah izdihnil.

m— Vesej izlet z žalostnim koncem. Huda nesreča se je primerila v soboto popoldne trgovcu Moravcu, ko se je z avtomobilom z dvema mladima delavkama namenil na krajši izlet. Blizu Hoč je avto tresčil ob ograjo, pri čemer sta zadobila hude poškodbe 22-letna delavka Julčka Senčar in njena tovarišica 20-letna Lojzka Rak. Obe so reševalci prepeljali v bolnišnico.

m— Požarov ni konca. V nedeljo zvečer je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopiju Ivana Hoinika v Ješenci, pri Račah. Gasilci so utegnili samo še rešiti živino in preprečiti širjenje ognja, med tem ko je poslopje pogorelo do tal. Škoda je velika in je le deloma krita z zavarovalnico.

m— V temi ni varno. 36-letnega Leopolda Dominka sta pozno zvečer v Košakih napadla dva neznanca in ga tako pretepla s koli, da sta mu prebila lobanjo in zlomila desno roko. Dominko leži v bolnišnici, divjaška napadalca pa bodo skušali izslediti orožniki.

m— Kino. Grajski: Danes zadnji dan Hans Albers v »Hotel Savoy« — Union: Premijera ljudske veseligrice »Marta«.

Celje

Naročnino pri celjskih naročnikih bo te dni pobiral naš inkasant.

V počastitev gostov, ki bodo v nedeljo, 3. maja prihiteli v Celje k blagoslovitvi in razviti zastave strelskega okrožja, kateri kumuje Nj. kr. Vis. kraljevič Andrej, vabi celjski župan hišne posestnike, da okrasijo svoja poslopja z državnimi zastavami.

Smrtna kosa. V celjski bolnici je umrl 55 letni Mattev Anton, prevžitar iz Ponikve. V Gosposki ulici št. 19, pa 58 letni Štrcl Luka, delavec. V ponedeljek je umrla v Gosposki ulici 16, 78-letna Zagorčanka Jožefa, žena jetniškega paznika. N. v. m. p.

Samopomoč malega človeka

Rejci malih živali se v Trboveljski dolini pridno gibljejo

Trbovlje, 28. aprila.

Komaj leto dni je, odkar je bilo ustanovljeno v Trbovljah društvo Rejec malih živali z namenom, da vzbudi zanimanje v prvi vrsti med trboveljskimi rudar-skimi družinami za res koristno rejo malih živali, vendar se danes v Trbovljah že navdušuje staro in mlado za gojenje raznih živali, zlasti lepih belih sanskih koz, ki so znano najboljše mlekarice, dalje se zanimajo za rejo angorskih kunccev, ki nudijo obilo volne, ki se plačuje po 250 Din za kg. Poleg golobarstva se rudarji vneto bavijo z vzgojo kanarčkov, kar je pokazala tudi pretekla razstava kanarčkov na dan od 5. do 7. januarja t. l.

Število ljubiteljev malih živali se je vidno povečalo, kar je nemala zasluga nad vse agilnega društva Rejec malih živali Trbovlje, ki je v tem kratkem času svo-

jega obstoja razdelilo že med svoje revnejše člane večje število brezplačnih koz, kunccev in perutnine kot prvo pomoč! Svoje delo vrši tudi v času od 31. 5. do na ta način, da prireja razstave malih živali v Trbovljah, in bo tako tudi v času od 31. maja do 3. 6. priredilo društvo že svojo III. veliko razstavo vseh vrst malih živali, kjer se bo vršilo resno tekmovanje za najboljše vzgojene živali.

Poleg tega bodo razna predavanja in tečaji, rejski razgovori in debate. Trboveljski rudarji se prav dobro zavedajo, da si na ta način sami pomagajo k izboljšanju svojega težkega gmojnega položaja, poleg tega pa jim nudijo reja malih živali tudi obilo nedolžnega razvedrila. — Le tako naprej!

Tudi mali človek v Savinjski dolini noče zaostajati za tovariši v ostali Sloveniji.

Tudi mali človek v Savinjski dolini noče zaostajati za tovariši v ostali Sloveniji

Polzela, 28. aprila.

Ono nedeljo je bilo v Polzeli v Savinjski dolini večje rejsko zborovanje, katerega so se udeležili tudi rejci iz bližnjega Šoštanjia z željo, da se pouče o koristnosti umne reje malih živali. Zborovanje se je vršilo v prostorih narodne šole v Polzeli ob 3. popoldne.

Predsednik zborovanja g. Jože Kuntara je pozdravil zbrane rejce, nakar je imel daljše predavanje tajnik Zveze društev rejcev malih živali g. Inkret Alfonz s Šenkovega turna pri Ljubljani. Med drugim je poudarjal, da najde najboljše pomoč mali človek v današnjih težkih gospodarskih razmerah edino v reji malih živali. Orisal je posamezne panoge reje, zlasti kozjerejo, ovčjerejo, perutinarstvo in kuncerejo, poudarjal pomen plemenske odbire in stalne ter vestne kontrole bodisi pri molži kot produkciji jajc naše štajerske perutnine. Obrazložil je gospodarski pomen rejskih organizacij za malega človeka, kateremu nudijo brezplačne

živali kot prvo pomoč za nadahnjeno rejsko udejstvovanje.

Sledil je razgovor z ozirom na razna rejska vprašanja interesentov, nakar so se navzoči izjavili za ustanovitev društva Rejec malih živali Polzela ter so takoj izvolili pripravljalni odbor s predsednikom Jožetom Kuntaro na čelu. Tudi navzoči Šoštanjani so sklenili, da ustanove v Šoštanju nekako rejsko društvo, za kar so prejeli tudi vsa tozadevna navodila. Navzoči zborovalci so se zanimali najbolj za ustanovitev rejskih središč za vsakovrstne živali, kar je najboljše znamenje za resno stremenje v napredek našega malega gospodarstva tudi v prelepi Savinjski dolini!

Prošnja naši javnosti

Ljubljana, 28. aprila.

V Ljubljani živi štiričlanska družina bivšega zasebnega uradnika že dve leti v največji lakoti in bedi. — Mož, bivši knjigovodja s 16 letno uradniško prakso kljub vsem naporom ne dobi niti najskromnejše zaposlitve. — Govorji in piše več jezikov, je perfekten knjigovodja ter ima prakso v trgovskem, davčnem, carinskem in sodnem poslovanju. — Sprejel bi vsako delo, samo, da bi lahko skromno preživel svojo družino. Njegova žena, bivša uradnica je vsled lakote popolnoma izčrpana in bolna. Isto je z otrokoma. Oba dečka, ki sta do zadnjega časa bila v šoli odličnjaka, vidno hirata.

Družina je brez vsake obleke, obutve, perila in hrane. Iz stanovanja bo tekom prihodnjih dni sodno deložirana.

Ker je ta slučaj res izredno tragičen, prosj nesrečna družina vso našo socialno čutečo javnost, da ji priskoči na pomoč.

Morda se najde za moža kako zaposlenje, — Sprejme z zahvalo

Počitniški tečaj za učitelje v Zagrebu in Korčuli

Zagreb, 28. aprila

Tudi letos priredimo v Zagrebu (od 3. do 30. julija) in v Korčuli (od 20. julija do 15. avgusta) počitniški tečaj za ročno delo in sicer za učitelje in učiteljice osnovnih in meščanskih šol iz vseh krajev naše države. V Korčulo pridejo tudi čehoslovaški učitelji.

Predavatelji za stončno nastavo: Marijan Markovac, nastavnik za ročno delo pri vašč. in učit. šoli, ter honorarni nast. višje pedagog. šole. Za teorijsku pedagogijo: Josip Sleavič, Ante Deprančeski i Josip Demarin, profesorji učiteljske šole (1 ura dnevno).

V Zagrebu je stanovanje brez plačila. Vpisnina na ta tečaj znaša 300 Din. Hrana (obed in večerja) največ 400 Din. Za material 65—70 Din.

V Korčuli se plača 1000 Din za stanovanje in hrano (4-krat dnevno), vpisnino ter kopanje. Material 70—75 Din.

Prijave z vpisnino v iznosu 300 Din je poslati na: Marijan Markovac, Zagreb, Srebrnjak 19.

Vinska razstava in pokušnja vin

Ljubljana, 28. aprila.

Na spomladanskem velesojmu v Ljubljani bo od 30. maja do 8. junija prirejena v okviru gostinske razstave III. Vsedržavnega gostinskega kongresa v Ljubljani tudi vinska razstava in pokušnja vin.

Na to razstavo se pozivalo vsi gostilničarji, veletrgovci z vinom in vinogradniki, ki žele razstaviti svoja le najboljša vina in ki so v položaju dostaviti na lastne stroške najmanj 10 litrov vina od vsake vrste v 7 deciliterških steklenicah ali pa v balonu in večjih posodah, da prijavijo svoj naslov, oznako vrste vina, letnik in kraj.

Vina se bodo potom strokovnih komisij pred razstavo ocenjevala. Najboljša pa bodo nagrajena z diplomami. Slaba vina na razstavo ne bodo pripuščena.

Vino mora biti dostavljeno med 15. in 20. majem t. l. na naslov: Gostinska razstava, Velesojem, Ljubljana. Za kasneje dobavljena vina se ne bo moglo jamčiti, da bo razstavljeno. V kolikor ne bi vzorci vina že bili v deciliterških steklenicah, bodo očetranili z navedbo letnika in kraja, letnika in s tem tako poslano vino preverili v deciliterške enotne steklenice, te opremilo z potrebnimi navedbami, katere naj vsak odposiljatelj vzorcev točno in brezpogojno navede.

Vsak razstavilec vina, se more udeležiti razstave s poljubnim številom vzorcev (no 10 litrov najmanj). Z ozirom na 10 dni trajajočo razstavo in pokušnja vin, se priporoča, poslati večje količine. Vsa razstavljena vina bodo kartografirana.

Pismene prijave je nasloviti na III. Vsedržavni gostinski kongres v Ljubljani.

vsako delo. — Z globoko zahvalo pa se sprejme tudi vsaka podpora, bodisi v obleki, hrani ali gotovini. — Naslov je interesen tom na razpolago v upravi našega lista.

Ali je to vaša zvezda?

Značaj in usoda v znamenju „Bika“ rojenih

Med 21. aprilom in 20. majem je sonce v ozvezdju »Bika«. Vladajoči planet je Venera, v astrologiji imenovana »Mala sreča«.

Pod okriljem tega prijaznega ozvezdja rojeni so ljudje s prav dobrimi darovi in lastnostmi: navadno so lepe zunanjosti, vedrega značaja, močne čutnosti in požljivosti, umetniških nagnjenj, navdani z velikim veseljem do dela in ljubeznijo do domačije, družine in svojcev. Odlikuje jih velika vztrajnost in potrpežljivost: da po drugi strani često nagibajo k neki lahkomišelnosti in zapravljivosti za eleganco, nobleso, razkošje in sijaj.

Ker jim je dan zdrav, praktičen razum, so dobri gospodarji in imajo upehe v podjetjih. Večnoma se jim posreči priti do blagostanja. Sreča jim je trajno milja.

Vrednost denarja znajo ceniti, niso pa skopi in tudi ne preveč varčni, ampak imajo odprte roke. Znajo uživati življenje v vsem, kar ono nudi. V ljubezni so zelo strastni. Ker jim je lastna precejšna trma, je težko ravnati z njimi in jim svetovati; drugače pa so zelo dobri, prijazni in prijetni ljudje.

Med moškimi te sfere srečujejo velike umetnike in mislece, a tudi znamenite gospodarstvenike, finančnike in politike. V prvi tretjini te sfere rojeni nagibajo bolj k umetnostnim in znanostim, v drugi tretjini rojeni bolj k praktičnim poklicom, v zadnji tretjini

rojeni pa bolj politiki in javnemu udejstvovanju. V splošnem pa je sfera »Bika« sfera žensk in moških, ki se gibljejo v svetu ljubezni, muzike, slikarstva, telesnega in lepote kulta, gledališča, plesa in bohemskih zabave.

Bikovci doživljajo veliko ljubavnih avantur in se navadno večkrat oženijo oziroma omožijo. Deklice, ki so se rodile v drugi polovici te sfere, imajo veliko občudovalcev, pridejo pa redkokdaj do trajne zakonske sreče. Na soljudi imajo bikovci močne osebnosti veliko vpliva, a tudi dar za nadvladanje živali. Krotilec divjih zveri so navadno ljudje iz te sfere. Bikovcem je priporočati, naj se v času njihovega znamenja varujejo vsega, kar je v zvezi z ognjem, železom, orožjem in stroji. Naj tudi v tem času ne hodijo na morje in se ne vozijo po morju. V splošnem se jim pa obeta dobro leto. V ljubezni bo zanje kritičen mesec avgust. Tedaj naj se varujejo zapletljivosti in naj brzdajo svoje strasti. Če se nameravajo to leto oženiti, je bolje, da storijo to pred avgustom nego po avgustu.

Barva bikovcev je zelena, pa tudi modra, njih dan petek, njih številka šestica, njih kovina baker. Razen petka so za njih srečni dnevi vsak 6., 15. in 24. dan v mesecu. Prijatelje najdejo bikovci med rojenimi v znamenju »kozoroga« (januar) »Rib« (februar — marec), »Raka« (junij — julij) in »Device« (avgust — september).

Pogubonosni kitajski malik

Sodni dvor ga je gledal z grozo

Venko senzacijo je zbudila v Londonu zgodba nekega kitajskega kipca, ki je prišla na dan ob priliki sodne razprave proti morilcu Ponklierju.

Začetkom tega stoletja je angleški mornarski častnik Kettle kupil v Sanghaj od nekega Kitajca kipec, ki je predstavljal kitajskega malika. Ta kipec, ne večji od skr-

čene pesti, je Kettle prinesel s seboj v London in ga v hotelu, kjer se je nastanil postavil na omario. Čez nekaj dni so našli Kettlerja mrtvega v sobi. V temi se je spotaknil ob omario in tako nesrečno padel, da si je zlomil tilnik. V roku je držal malega malika, ki ga je bil najbrže pri padcu, iskaje opore, slučajno pograbil.

Kettlejev sin Marton Kettle, znan angleški pisatelj, je podedoval med drugim tudi kitajskega malika, ta spomin njegovega očeta iz Daljnega Vzhoda, ne da bi se kaj več zanimal zanj. Kipec je stal dolga leta mirno na polici v njegovi sobi, dokler ni nekega dne spet razburil rodbino Kettlejevih. Mala pisateljova hčerka je namreč nekega dne slučajno odkrila, da je ta kipec sestavljen iz dveh delov; v notranjosti je bil votel in tam so našli izredno lep dragulj. Kettle pa je odkril pri tem tudi neki kitajski napis, ki mu ga je veččak prestavil. Napis se je glasil: »Blagoslov pravemu gospodarju, prokletstvo tujemu«.

Zamišljeno je Kettle postavil kipec nazaj na stari prostor. Od tedaj pa se je izvršila z veseljem možem čudna sprememba: postal je melanholičen, pričel je bolehati in nekega dne je pri svoji pisalni mizi med delom umrl.

Posebno tragična pa je postala posest kitajskega malika za miss Kettle, pisateljovo hčerko. Pred nekaj meseci se je v njeno sobo ponoči splazil vlomilec. Ona se je prebudila in klicala na pomoč. Tedaj jo je vlomilec z nožem zabol in pobegnil. Odnesele je le nekaj stvari, med njimi tudi malega malika.

Čez nekaj dni so detektivi Scotland Yarde že imeli morilca v rokah; bil je to neki James Fowler. Posest malika je postala tudi njemu usodepolna. Na obravnavi pred poroto je zatrjeval, da nikakor ni imel namena miss Kettlejevi kaj storiti, najmanj pa jo usmrtiti, — in da si sam ne ve razlagati, kako se je moglo to zgoditi. Sodišče je Fowlerja obsodilo na dosmrtno ječo, usodepolni kipec pa je romal v kriminalni muzej Scotland Yarde.

Listi poročajo, da so pri obravnavi vse oči z grozo gledale v ta skrivnostni kipec, stoječ na sodni mizi...

Ugrabljen pritlikavec

Pustolovščine u pritlikavca zaljubljene grofice

Alžir, v aprilu. Pritlikavec Hipolit Birel, ki je samo 60 cm visok, je bil zadnja leta ljubljene kabaretnega občinstva v Alžiru, glavnem mestu francoskega Maroka. Bil je zlasti ljubljene francoskih legionarjev, ki niso zamudili prilike, kadar so bili v Alžiru, da ne bi obiskali kabareta, kjer je nastopal mali Hipolit, ki je odlični komik. Pel je ganljive pesmice, ki so segale legionarjem v srce in znal je vse najmodernejše šlagerje.

Grofica se zaljubi

Nekega dne pred meseci je Hipolit gostoval v Kairu. Za duhovitega pritlikavčka s prijetnim glasom se je tisti večer začela zanimati mlada elegantna dama, ki je sedela z odlično družbo v kabaretu. Bila je to Francozinja grofica Adelaida de Blair. Ko se je pritlikavec po predstavi vrnil v garderobo, ga je tam že čakala grofica posetnica z vrsticami, ki so Hipolitu naznanjale, da je grofica vanj zaljubljena in da ga prosi za sestanek.

Hipolit je odšel na sestanek v najbolj razkošen hotel v Kairu. Grofica je bila z njim izredno ljubezna. Ponudila mu je angažma za nastope v svoji pariški palači za knežji honorar. Pritlikavec pa ga ni sprejel. Grofica je bila razočarana in skoraj jokaje mu je prigovarjala — Bogata sem in muhasta. Nimam navade doživeti, da bi se mojim muham ne ugodilo. Vi ste najbolj zanimiv človek, ki sem ga srečala na potovanju in moja želja je, da gostujete v moji palači.

Hipolit ostane hladen

Hipolit se je muzal in se ni dal omehčati. Morda se je bal, da bi bil žrtev groficih kapric, morda se je sam pri sebi zdel predober, da bi se žrtvoval za privatno zabavo, morda se ni mogel ločiti od svoje umetnosti in svoje svobode. Grofica ga je zavrnila:

— Morali se boste pokoriti moji želji, boste že videli!

Hipolit ugrabljen

Neke noči je pritlikavec izginil iz Kaira. Nihče ni vedel, da so ga

s silo ugrabili in odvedli. Dva maskirana služabnika muhaste grofice sta vdrla v njegovo stanovanje, ga zvezala in odvedla v avtomobilu. Ne ve se še, kako je grofica omehčala pritlikavčovo trmo. Toda nekaj mesecev nato se je Hipolit pojavil na francoski rivjeri kot mož grofice de Blair. Zakonski par je dokaj čuden, kajti grofica je visoka in vitka, pritlikavec pa majhen in nekoliko debelusen.

Grofica z nenavadnim možem se je nastanila v svoji vili v Nici, kjer je sprejemala samo povabljene goste. To so pa bili — pritlikavci in liliputanci, ki so nastopali po cirkusih, ter cirkuški akrobati. Grofici je očitno dobro delo, da je igrala nekakšno vlogo cesarice med temi člani carstva Liliputancev.

Hipolit se vrne

Hipolitovim tovarišem je grofica ob vsaki priliki pripovedovala, kako je zaljubljena v svojega moža. Trdila je, da mu bo zvesta do groba. Sama pa ni mogla pojasniti, kako je nastala ta njena velika ljubezen, o kateri so groficih sorodniki in prijatelji govorili, da je nenaravno nagnjenje. Saj se še ni zgodilo, da bi se normalno razčena ženska zaljubila v pritlikavca iz kabareta.

Potekli so meseci. Nekega dne se je pa pritlikavec Hipolit zopet pojavil v nekem alžirskem kabaretu. Občinstvo ga je sprejelo z navdušenjem. Hipolit jim je pojasnil na kratko svojo usodo s solzami v očeh, rekoč:

— Glejte, spet sem med vami. Vrnil sem se, ker nisem mogel živeti brez vas in tega odra. Nihče ne ve, kaj se je zgodilo med grofico in pritlikavcem. Najbrže je pobegnil od nje, ker mu je prepovedala nastopati javno po lokalih. Hipolit pa ni mogel živeti brez odra, ki pomeni svet, kakor veliki gledališki igralci.

Zakaj ne prideš takoj, ko te pokličem — kara oče malega sinčka

— Nisem te slišal, očka.

— Trikrat sem te klical.

— Ne očka, samo dvakrat.

Petelinji boji na Bali otokih. Najljubši sport na lepih Bali otokih je petelinji boj, pri katerem pa tudi čestokrat stavljajo na prav vsakega vnosa

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

104

Bill, ki ni bil zadet, se je takoj zavedel in se s tovariši pognal za Terezo in naglo vlomil v sobo. Toda kdo je že prepozno — Tereze ni bilo nikjer.

Bill je bil ves iz sebe od besa. Zadržal je v pritučje, kjer je našel neko okno odprto, in takoj mu je bilo jasno, da se je Terezi posrečilo pobegniti.

Naglo se je vrnil v zgornje nadstropje in s svojimi tovariši pretaknil vse predele in omare v sobi, v katero se je pravkar bila zaklenila Tereza. Pri tej priliki je našel veliko železno kaseto, v kateri je Španjolka očividno imela shranjene dokumente. Kaseto je vzel s seboj.

Jack je z Jimom in drugim htel po desnem hodniku.

Ceprav pa so pretaknili ves ta konec vile, vendar niso nikjer našli žive duše.

Ela, Bessie in stara Samsova žena so namreč prebivale v sobah na levem krilu, ki ga Bill ni bil vsega preiskal.

Jack se je ves tresel od srda, vendar pa je upal, da je bila Billu sreča bolj mila.

Ko so prišli v pritučje, je Jack opazil stopnice, ki so vodile v klet. Takoj se je spomnil, da mu je bil Ben pravil o starem Samsonu. S svojimi ljudmi je vlomil vrata v klet in tam našel na tleh starega Samsona, zvezanega in vsega onemoglega.

Ubogega starca so Jackovi pomagali takoj osvoboditi vezi in ga odnesli v pritučje.

Jack pa je medtem odhitel z Jimom dalje, da vidi, kaj je opravil Bill.

Medtem pa je Bill iskal dalje. Poslal je nekaj svojih ljudi na vrt, da zasledujejo Terezo, sam pa se je z dvema pomagačema ponovno podal v levo krilo tega prostranega poslopja, podobnega gradiču.

Dobro si je bil zapomnil vrata, kjer je bila obstala Tereza, v trenutku ko ga je zagledala, in je zdaj mislil, da so bržkonetam notri Terezini ujetniki. Noseč kaseto v roki, je prišel prav do tistih vrat, ko je z nasprotni strani prihitel Jack s svojimi ljudmi.

»Bill, je zaklical Jack, »kje so imate? Ste jo vjeli?«

Bill mu je na kratko vse povedal, in Jack je uvidel, da je zla usoda zopet preprečila, da bi mu Tereza padla v roke.

Ko mu je Bill povedal, kaj je pravkar nameraval, je Jack nekaj trenutkov nepremično stal pred vrati, kot da bi se bal stopiti v sobo, potem pa je naglo odklenil vrata.

V sobi je bila tema, toda iz prsi se mu je izvil zamažek vzdih, ko je iz sosednje sobe zaslišal ženske glasove.

Hitro je planil k vratom v sosednjo sobo in njegovi pomagali so tedaj zaslišali vesel vzklik: »Ela! Ela!«

Zastrta svetilka je medlo razsvetljevala sobo. Na divanu je ležala Ela — nezvestna. Poleg nje je klečala stanka, Samsonova žena Pred Jacka pa je zdajci stopila Bessie Long in ga pozdravila solznih oči.

Jackove oči so naglo preletele sobo, potem pa je plaho vprašal Bessie:

»Ali je živa?«

»Da — je«, je odgovorila Bessie. »Toda vedela je, da boste prišli vi, slutila je to, čeprav ji ničesar nisem smela omeniti!«

Jack je žalostno gledal nezvestno Elo, potem pa vprašal:

»Ali je padla v nezavest od strahu?«

»Da. — O, kako sem vam hvaležna, gospodar, je spregovorila Bessie in prijala Jacka za roko, »nam vsem ste rešili življenje in...«

»Nikar se ne zahvaljujete, Bessie,« jo je prestregel Jack. »Povrnili sem vam samo svoj dolg, saj ste tudi vi nekoč meni rešili življenje.«

Jack je hotel stopiti k divanu, kjer je ležala Ela. Tedaj pa je vstala stara Samsova žena in se vstopila med njega in Elo.

»Ne dotikajte se tega nesrečnega bitja,« je vzkliknila. »Ubogo gospodčno je groza pred vami in...«

Ni mogla nadaljevati, ker jo je Jack prijel za rame in jo hotel siloma odriniti od divana.

Zdaj pa je stopila mednje Bessie in pričela prositi Jacka:

»Przanesite ubogi starci. Saj ona ne ve, zakaj se je vse to zgodilo.«

Jack se je nekoliko odmaknil, njegov pogled pa je bil ves čas ljubeče uprt v Elo, ki je negibno ležala in ničesar vedela kaj se dogaja okoli nje...

V sobo je prišel Bill in stopil k Jacku:

»Gospodar, pričelo se je daniti, skrajni čas je že, da gremo!«

»Da, takoj odrinemo od tod,« je odgovoril Jack. »Jm naj skliče vse tovariše, ti pa pokliči oboja voza, ki sem ju že prej naročil, tu pred vilo Starega Samsona in njegovo ženo vzemi ti s seboj v en voz, drug voz pa bom potreboval jaz.«

Ko je Bill odvedel Samsonovo ženo iz sobe, je ostal Jack sam z Elo in Bessie.

Na prstih je stopil k divanu in pokleknil poleg Ele. Rahlo je dvignil njeno roko in jo nežno poljubil.

»Kako žalostno svidenje,« je tiho zamrmral predse.

Bessie je stopila k Jacku in ga rahlo pobožala po glavi.

»Pomirite se, gospodar,« je tiho spregovorila. »Storila sem, kar sem je mogla. Vaša zaročenka je sprva bila tako srdita na vas, da mi je prepovedala, sploh kdaj omeniti vaše ime. Toda jaz kljub temu nisem molčala. Neprestano sem ji pripovedovala o vas in sedaj vem, da vas ona vroče ljubi, da bo...«

Ni mogla nadaljevati. Jack je vzradoščen skočil poknec in ji od hvaležnosti tako stisnil roko, da je kar zastokala od bolečine.

»Ona — ona — me še vedno ljubi?« je žareč od veselja stresal Bessie za rame.

»Da,« je resnobno pokimala Bessie. »Toda kljub temu ona noče postati vaša — rajša pojde v smrt, kot pa da postane vaša. — Kasneje vam bom vse povedala,«

je naglo končala ker je zaslišala, da je nekdo potkal na vrata.

Bill je prišel javiti:

»Gospodar, vse je pripravljeno! Zdaj je pa skrajni čas, da greste od tod!«

»Dobro, Bill, kar vsi pojdite, takoj pridem za vami. — Ali imate kak plašč za Elo?« se je vprašujoče obrnil proti Bessie.

Nežno je dvignil Elo in jo ogrnil, obraz pa ji je prekril z robčkom. Tako je zdaj Jack odnesel svojo ljubljeno iz hiše, kjer je morala prestatiti toliko strahu...

V JACKOVI HIŠI

Ko so v naglem diru prispeli do skrivnostne hiše v ulici Zapadne obale, je Jack dvignil Elo iz voza in jo odnesel v skrivnostno hišo.

Bessie mu je molče sledila in je takoj opazila, da misli Jack odnesti Elo v ono isto sobo, kjer jo svoj čas stanovala tudi na z Moly...

Ko sta prispela v sobo, je Bessie pomagala Jacku položiti Elo na posteljo.

Tedaj se je Ela zganila, iz prsi se ji je izvil globok vzdih — in na široko je odprla oči.

»Bessie, Bessie, kje si?« je tiho zašepetala.

Bessie je hitro stopila k postelji, pokleknila poleg Jacka in položila Elino glavo na svoje prsi.

»Tu sem, Ela, pri tebi,« ji je nežno zašepetala. »Ostala bom tu — pri tebi.«

Ves čas se Jack ni ganil.

Elino velike, modre oči so se počasi razgledale po sobi, potem se pa zopet ustavile na Bessie — Jacka ni bila opazila, ker ga ji je zakrivala Bessie.

Požar v Vrhpolju

Kamnik, 28. aprila.

Davi ob eni po polnoči je močno zažarelo nebo nad malo in prijazno vasico tik Kamnika. Gorelo je stanovanjsko poslopje posestnika Jurija Klemenca iz Vrhpolja.

Pri Klemenčevih so ta dan pekli kruh za vse tri stranke, ki stanujejo v hiši. Malo pred 21. uro je gospodinja vrгла v krušno peč še tri butare dračja, ki jih je prinesla s podstrešja. Morda je pri tem po neprevidnosti s svečo prižgala suho dračje, ki je nato začelo tleti. Drugi so pa menili, da se je vnel lesen prečnik na podstrešju, ki je stal tik glavnega dimnika.

Tatvina kositra v tovarni „Titan“

Kamnik, 28. aprila.

Kamniški orožniki so včeraj aretirali domačina A. Azmana, brezposelnega kleparja, ki je nedavno odnesel iz skladišča tovarne Titan nad 30 kg kositra. Pri aretirancu so našli še vso zalogo ukradenega blaga.

Astrološka napoved

za 29. april.

Negotov dan. Na nebu je trigon med Jupitrom in Luno, ki prinaša zadovoljstvo v domačijo in v poklic, v poslovnih zadevah nova poznanstva in nove zveze. Za decembrovce posebno srečen dan Slab pa za aprilovce: ti bodo danes vznemirjeni in razdraženi. Pretijo jim nesoglasja in prepiri v hiši in poslu. Istotako novembrovcem. — Za ljubavno življenje pa na splošno prijazen dan, ki bo mnoge osrečil.

Iz domačih gajev

A. ZAKELJ LEDINSKI:

Sonet

Ljubezni bog, Lelj, Erot, al kar dano ti je imen — neposajeno detel!
Tak dolgo sluša pevec tvoje svete,
da mu zasekaš v srce smrtno rano.

Kako zdraviti se, ni njemu znano;
Ker vidi veniti vse svoje cvete,
objemlje ga bridkost nevolje klete,
se smrt miru mu bliža neprestano.

Al tak splonjuješ, krivnik, ti obljube
za zvesto službo tolikrat mu dane,
za čast, ki jo je tebi speval vedno?

Pač slep je, kdor se peljati v pogul
od tebe da! Ne ve, da take rane
in tolikanj nesreče nisi vredno.

*

Anton Zakelj — Rodoljub Ledinski iz Ledin pri Širah (1816 do 1868) je bil mašnik ter je kaplarnoval po raznih krajih. Umrl je pri Sv. Duhu nad Leskovicem. Na biral je slovenske narodne pesmi in je nekaj najlepših tudi priobčil ko jih je preje po svoje precej predelal. Zložil je nekaj sonetov odločno pod Prešernovim vplivom. Kot bogoslovec je dosti dopisoval s Stankom Vrazom in je tudi stal pod njegovim vplivom v narodni pesmi. Najznamenitejša njegova pesem »Razna pota« je prosto prirejena po Petra Hebla pesmi »Der Wegweiser«.

Razne novice

V Turčiji je zavladal nenavaden mraz, zlasti v srednji Anatoli. Po nekaterih krajih že tri dni sneži.

Iz Mehike javljajo, da so komunisti napadli glavni stan nacionalistične organizacije »Zlatih srajc«. Razdejali so vse prostore. Tri osebe so bile ranjene.

Konji so odkrili umor, to se je zgodilo v občini Stade (Nemčija). Nekaj kmet je pri oranju polja opazil, da se konja na nekem kraju vedno plašita in nočeta naprej. Kmet se je slednjič odločil njivo tam razkopati. V globokini enega metra je našel ostanke človeškega trupla. Takoj poklicani orožniki so ugotovili, da je to truplo kmetice Breuer, ki je pred dvema letoma odšla z doma neznanu kam. Tako je namreč trdil njen mož in jo je celo iskal po časopisih. Zdaj so ga aretirali in je priznal, da je ženo v prepiru zadavil in jo pokopal na sosedovi njivi.

V Berlinu je 61-letni hišni oskrbnik Hernel iz sovražstva do hišnega lastnika, do svoje sestre, niene nečakinje in sploh do vseh stanovalcev, hotel pognati hišo v zrak. Ipuštil je v pralnici plin in ga s tlečo cunj, ki jo je vrغل dol skozi dimnik, užgal. Nastala je eksplozija, ki je vso hišo upostošila. Trinajst oseb je bilo ranjenih: v smrtni nevarnosti pa so bili vsi stanovalci, ki jih je v hiši kakih sto. Atentator se je po eksploziji skrivil v dimnik in se je tam tako zagvoznil, da so morali priti gasilci, ki so ga s težavo izvlekli.

Spremembe v savski banovini Za novega bana je ime- novan dr. Viktor Ružič

Kakor poročajo iz Beograda je za novega bana savske banovine imenovan dr. Viktor Ružič, dose-
danji ban dr. Marko Kostrenčič
pa je upokojen.

Dr. Viktor Ružič je bil rojen na Sušaku 31. januarja 1893 kot sin hrvatskega rodoljuba in reškega industrijca, pokojnega Djure Ružiča. Srednjo šolo je obiskoval na Sušaku in v Gradcu, pravne nau-
ke pa je študiral na Dunaju, v Gradcu in Zagrebu, kjer je pro-
moviral. Med prevratom leta 1918 je aktivno sodeloval pri delu na-
rodnega sveta za mesto Sušak-Re-
ka. Leta 1924 je odprl odvetniško
pisarno na Sušaku, na gospodar-
skem področju pa se je mnogo ba-
vil s pomorstvom. Po smrti pro-
fesorja Vekoslava Špinčiča leta
1933 je prišel kot njegov namest-
nik v narodno skupščino.

Dr. Viktor Ružič je letošnji pred-
sednik (guverner) jugoslovenske
provinke (77. distrikt) mednarod-
ne zveze Rotarijcev. Ker mora
kot ban odložit to mesto, postane
po pravih Rotarijcev novi
guverner jugoslovenske provincije
dr. Krečič, ki je zavzemal to me-
sto že lani.

Nasledstvo v Egiptu

Kairo, 28. aprila. i. Vlada je
včeraj sklenila, da bo morebitne-
mu kraljevemu namestništvu stal
na čelu princ Mohamed Alija.

Obsodba komunistične- ga novinarja v Franciji

Pariz, 27. aprila. r. Sodišče je
obsodilo odgovornega urednika
komunističnega organa »Humanite-
te« Bonnata na 6 mesecev ječe in
500 frankov globe. Bonnat je ob-
sojen radi proti vojaških člankov
v imenovanem listu. V vseh teh
člankih se žali in kleveta franco-
ska vojska.

Milijoni za zdravljenje raka

Newyork, 28. aprila. g. Znaní
multimilijonar Rockefeller je da-
roval 3 milijone dolarjev za znan-
stvena raziskovanja v zdravljenju
raka.

— Moja žena ima bele lepše blišče-
če zobe kot bisere.

— To ni nič. Moja jih ima kot zve-
zdice na nebu: ponoči vzidejo.

NAJNOVEJŠA POROČILA

Poljska in Belgija

za utrditev medsebojnega prijateljstva

Varšava, 28. aprila. v. Na čast
belgijskemu ministrskemu pred-
sedniku van Zeelandu je bila pri-
rejema večerja, na kateri je govo-
ril poljski ministrski Predsednik
Koscialkowsky, ki je najprej srčno
pozdravil gosta ter nato rekel:
»Četudi materialno življenje v vse-
mi svojimi težkočami gospodarske
krize izgleda, da postaja glavni
element življenja, vendar ne bo
moglo zrušiti zavesti naroda. Te
ideje vodijo naše vlade in nespre-
menljivo obvladajo naše stališče.
Odnosi naših dveh držav so pri-
pravljeni za delo na mednarodni
solidarnosti in uvrstitvi miru.«

Nato je povzel besedo van Zee-
land, ki je izrazil svoje veselje,
da se mudi v Poljski, posebno pa,
ker sta Poljska in Belgija odloče-
ni, da ne popustita v svoji volji
ter da stremita za tem, da se od-
nosi materialno in duhovno še
zboljšajo. »Mi se od vas«, je rekel
van Zeeland, »moramo naučiti ti-
stega velikega patriotizma, odloč-
nosti in optimizma, katerega je
vedno podčrtaval pokojni maršal
Piłsudski. Poljska in Belgija ima-
ta bogato in dolgo zgodovino, pol-
no raznihkušenj in slavnih pri-
merov. Na takšni prošlosti se mo-
re sezidati velika bodočnost.«

Micki je treba moža

Cirkovčanje so z velikim uspehom nastopili
v Mariboru

Maribor, 28. aprila.

Ob do zadnjega kotička zasede-
nem gledališču in pri razpoloženju,
ki je v teatru doma le ob redkih
praznikih, so preteklo soboto zve-
čer nastopili Polanci iz Cirkove.
Njihov nastop je bil vsekakor do-
godek, že zaradi tega, ki je z odra
vela nepotvorjena polanska govori-
ca in ker so kmečki igralci podali
košček onega zdravega, vedrega
življenja z Dravskega polja, ki je
nam meščanom precej odmaknjeno.
Dobro je povedal pred predstavo
Slavko Debenak, ko je dejal, da
igralci iz Cirkove niso nikoli umet-
niki, le kos svojega življenja bodo
pokazali Mariborčanom. In so pri-
šli tudi zaradi tega, da navežejo
prepotrben stik naše vasi z me-
stom. Prav je povedal, mi bi še
rekli, da bi naj ne ostalo samo pri
besedah, temu prvemu začetku naj
sledijo še nadaljnja dejstva. Naj
prihajajo še pogosto kmečki fantje
in dekleta med nas, vedno nam bo-
do dobrodošli. Vas in mesto se naj
zlijeta v celoto, iz katere bosta
črpala tako meščan kot vaščan
vrednote.

Cirkovski igralci so uprizorili ve-
seloigro »Micki je treba moža«.
Avtor dela je Vinko Korže, pri-
prost kmečki fant, ki je bil obenem
tudi režiser in igralec. Vseloigra
je vzela iz vaškega življenja na
Dravskem polju ter je bogato pre-
pletena z vsemi značilnostmi tega
kraja. Tudi motiv sam je posrečen
in ljubeč: borba Micke in njenega
ljubčka Janeza proti trmastemu
očetju Matevžu. Seveda, rada se
imata Micka in Janez in ko ne gre
drugače, se poslužita zvijače, ki
jima uspe in končno le postaneta
mož in žena. Oče Matevž se še sam
ob koncu raztaja in kdo bi mu za-
meril, ko še sam zori in zasnuje še
vedno postavno gospodinjstvo Uršo.
In ko ob tako srečnem zaključku
sledí vesela polanska oheč, kjer
ne manjka poskočnih polk in raz-
posajenega vriskanja, je taka šti-
munga, da bi se še gledalci kaj ra-
di pomešali med nje.

Mariborčani so se pri predstavi
imenitno zabavali. Gledališče je bu-
čalo od smeha in čisto je kar na
odprti sceni sledil buren aplavz.
Povdariti je treba, da so bili igralci
sami kmečki fantje in dekleta, da
pa so igrali tako nepriljeno in sa-
mozvestno, da jih človek mora
biti vesel. Posebno prijetno obiležje
je delala vsej predstavi mehka po-
lanska govornica, ki smo jo menda
prvič slišali na mariborskem odru.

Pristna Micka je bila Dolinčeko-
va Pepca, polna razposajenosti. Ja-
nez, ki ga je igral Vinko Korže, ji
je bil dober partner, s katerim sta
res imenitno potegnili trmastega
očeta Matevža, ki ga je podal
Ekartov Tona. Vsa dobra, a sitna
je bila deklica Urša, ki jo je igrala
Ekartova Neža. Največ smeha pa
je gledalcem pripravila Napastova
Micka kot potovka, ki pa je mimo-
grede tudi »smuglarca« s saha-
ri-
nom. V drugih vlogah so nastopili
še: Ekartova Micka, Podgorškov
Ignac, Kovačev Lojze, Mesarekov
Franci, Debenakova Betika, Jurtelo-
va Justika, Napastov Stefan, Mesa-
rekov Ivan, Pekov Jože, Ekartova
Klarija, Ekartov Franček in Save-
čeva Mamička. Vsi so se lepo potru-
dili in pripomogli k celotnemu uspe-
hu.

Po Ptuj in Mariboru, kjer so
Cirkovčani dosegli res lep uspeh,
naj povabijo igralce še Celjani, za
Ljubljano pa bi bilo gostovanje res
redko dogodek. Tudi naša radio
oddajna postaja bi opravila lepo
delo, ko bi omogočila na kak način
radio-prenos. Saj v slovenskem ra-
diu tako redko čujemo glas z na-
šega severnega podeželja. —ob—

Ljubljanska podr. »Bran-i-bo-
ra« priredi v petek, 1. maja t. l.
nabirano akcijo po ljubljanskih
ulicah in javnih lokalih v korist
zamejnih bratov. Nabiranje se vr-
ši pod geslom: Zamejnim bratom
— knjiže! Naj ne bo meščana, ki
ne bi v petek napravil svoje dolž-
nosti! Bratska društva pa prosimo,
da prepuste ta dan izključno
posvečen le naši akciji. Bran-i-
bor.

Norveški minister se je vrnil s potovanja po Vzhodni Evropi

Oslo, 28. aprila. o. Vrnil se je s
svojega potovanja po Vzhodni Ev-
ropi v Oslo zunanji minister Koht.
Koht je obiskal tudi Moskvo in
Leningrad. Pri povratku v Oslo
je Koht izjavil novinarjem, da je
s potovanjem izredno zadovoljen
ter da je Povsod naletel na popol-
no razumevanje situacije srednjih
in malih držav, katere je postala
zelo težka radi vedno večjih na-
sprotstev med velikimi državami.
Ne vprašanje, če bodo predstavi-
niki držav, katere je obiskal, vrni-
li obisk Norveški, je Koht izjavil,
da se v tej smeri niso vodili raz-
govori.

Ne vodite psov v javne lokale

Ljubljana, 28. aprila

»Dnevno se množe pritožbe, da vo-
dijo posamezniki v javne lokale pse
in da imetniki lehalov tolerirajo tako
postopanje gostov, kljub ponovnim
opozorilom, da je to nedopustno in,
da je vodenje psov v javne lokale
prepovedano tudi v § 41 mestnega
cestnega reda.

Ze v letu 1927 se je proti temu pri-
tožilo tudi »Društvo za narodno zdrav-
je« v Ljubljani, ki navede v svoji vlo-
gi med drugim tudi sledeče:

»V Ljubljani je še vedno razširjena
navada, da vodijo posamezniki pse
po javnih lokalih kot so gostilne, ka-
varna, mesarije, mlekarne, pekarije i.
t. d. Žival prevoha razne kote, liže
po pljuvalnikih, dostikrat pa se tudi
posluži kakšne vreče, zaboja ali kaj
sličnega za odpravo svoje »potrebe«.

Nekateri gostje dovoljujejo psom
celo posedanje po stolih jim dajejo
lizati iz krožnikov s katerih so zav-
živali sami.

Ker so vsi grajani nedostaki res
skrajno nehygienični in škodljivi za
zdravje gostov, ki posejajo lokale
sem izdal podrejenim organom nalog,
da vsak slučaj vodenja živali v loka-
le prijavijo in da se uvede kazens-
ko postopanje tako proti lastniku
psa, kakor tudi proti imetniku lokala,
ki to dopušča.

Blagovolite o tem članstvo obve-
stiti, da ne bi trpelo pri tem po ne-
potrebni škodi.«

Ko objavljamo ta poziv, izražamo
le željo, da bi se vsi prizadeti v in-
teresu splošnosti ravnali po njem.

Profesor kupuje ribe na trgu, trgo-
vec mu vneto prigovarja:

— Kupite, prosim, tele ribe, so še
žive.

— Kaj mi mar, če so še žive, samo
to mi povejte, če so sveže.

— Ja, že lepo, a povej mi vendar,
kako si prišel v zapor?

— Samo vsled neopreznosti.

— Kako naj to razumem?

— Kihnil sem in čuvaj v banki me
je — slišal.

Profesor: Zakaj je Hanibal preko-
račil Alpe?

Dijak: Zato, ker takrat, ker takrat
— še ni bilo predora.

DOLENJSKE NOVICE

Moč velikonočnih običajev in Mirenčanje

Mirna, 28. aprila.

Velikonočni prazniki so za nami. Letos smo jih praznovali v znamenju vsak svojih razmer; eni bolj skromno, drugi so zajemali zopet s »ta veliko žlico«, vsi pa v smeri lepih velikonočnih običajev in spoštovanih tradicij, brez katerih bi velikonočni prazniki ne bili to, kar so. Kaj polne mize, nove obleke in druga moderna navlaka, ki si jo privoščijo danes le še redki »denarneži«, ki jih je v našem podeželju ob splošnem pomanjkanju vedno manj in manj — najlepša Velika noč je pač ona, ki jo ob skromnih razmerah praznuje podeželski človek, uradnik, obrtnik, kmet ali bajtar, ki se o praznikih kljub vsej revščini in nadlogah, ki ga tarejo, zadovolji s kosom boljše kruha in domačo gnatjo in ki ga do prazničnega razpoloženja praznovanju Velike noči ne dvignejo iz

njegove enolične vsakdanjosti

le preobilice dobrot, — saj tehi ni —, pač pa lepota in moč ukošenjenih običajev, ki so v velikem tednu in velikonočnih praznikih tako veličastni, da človek pozabi ob njih na vse nevšečnosti, ki ga tarejo, da v srcih vseh iz vasi v vas, iz doline v hrib odmeva le vesela aleluja...

Taki so in morajo biti pri nas na deželi velikonočni prazniki, od tihe nedelje dalje, preko cvetne nedelje velikonočnih »pušljcev«, tja v velik teden do pobožnega in mogočnega vstajenja v zlato jutro velike nedelje. Kaj bi bilo, da bi iz enega ali drugega vzroka spremenili te običaje, iz katerih je naš vernik vzrastel in raste z njimi še dalje, ali da bi jih odpravili ali nanje pozabili? Ljudje bi kaj takšnega ne preboleli.

Velika noč je sicer že za nami in Mirenčanje ne bi obešali neprijetnega velikonočnega dogodka z »žegnomo« na veliki zvon, če bi nas ne vlačile po zobeh vse sosednje fare. Tako pa smo primorani izpregovoriti

v obrambo svojih grešnih duš

par resnih besedi, da ne bodo neresnične vesti, ki krožijo po vsej Dolenjski o nas, nas sicer verne farane versko popolnoma diskreditirale. Zato vas prosimo, gospod urednik, da resnici na ljubo in v obrambo naše časti objavite to naše pismo o dogodku z žegnomo tako-le:

Na Mirni je navada, da se velikonočna jedila blagoslove v soboto popoldne. Lansko leto je bil blagoslov napovedan ob štirih popoldne iz nam neznanih razlogov pa je g. župnik blagoslov jedila šele ob šestih zvečer. Da bi se letos zopet ne pripetila tolika neugodnost in neprijetnost dve

urnega čakanja v cerkvi, je župnik odredil, da bo tokrat blagoslov ob šestih zvečer. Res so naše žene in dekleta

nad 80 po številu

prihitele z napolnjenimi jerbasi in košarami ob napovedani blagoslovitvi — plačale so tudi pošteno vsaka po 2 Din pristojbine za blagoslov, — a tudi letos gospod župnika ni bilo ob določenem uri. Ni ga pa bilo niti kasneje, kljub temu, da so ženske čakale na blagoslov jedil čez 8 uro. Zunanaj se je delal mrak, izpod neba je lilo kakor iz škafe, ženske so postajale nestrpne, otroci so jokali in spričo tega dejstva je bilo

velikonočno razpoloženje takoj pokvarjeno

Ne samo to; užaljene nad takim postopanjem zavlačevanja blagoslova velikonočnih jedil jih je nad dve tretjini odšlo iz cerkve brez blagoslova, po vasi pa je završalo, kot v razdraženem panju. Šele ob pol devetih zvečer je onim, ki so vztrajno čakali nad 2 uri in pol, blagoslovil jedila gospod kaplan in se nam je Mirenčanom letos dogodilo, da smo eni uživali milost velikonočnega blagoslova, drugi zopet ne. Ako pripomnimo še, da tudi pri podružni cerkvi sv. Helene

nismo mogli dočakati blagoslova

in, da je v tej cerkvi opravil blagoslov, kar po domače starejši možakar in pristavimo še, da je na veliko nedeljo mladina pri sekanju pirhov ugotavljala, da ne zadenejo, ker niso »žegnani«, mimo splošnega ogorčenja nad opuščanjem velikonočnih verskih običajev, smo prisiljeni po govoricah, ki nam ravno niso v čast, vprašanje krivde, zakaj nismo bili vredni letos tradicionalnega »žegna« velikonočnih jedil, načeti!

Ne jemljite nam vere

v moč in lepoto velikonočnih običajev in skrbite, da prihodnje leto ne bo šel »žegen«, kot takrat — zopet mimo nas!

Hvala vam gospod urednik za objavo našega povelikonočnega pisma in prepričani bodite, da smo Mirenčanje, kljub tej nezgodi, še vedno verni ljudje.

Mihec (po večerščicetu, ki rad zabaja v gostilno): »Ti, očka, pomagaj mi pri moji računski nalogi, potlej ti bom pa nekaj povedal. — Oče: Hm, kaj mi boš pa povedal?« — »Povedal ti bom, kam je mama skrila tvoje čevlje!«

★

»Očka, kaj pa je to reklama?«
»Reklama, sinko moj, je slika lepe deklice, ki je, piše, ima na sebi ali pa drži v roki to, kar bi drugi radi prodali!«

K odložitvi izvršb za kmetijske dolgove Zadružni odplačilni načrt

Ljubljana, 28. aprila.

Uredba o odložitvi izvršb za kmetijske dolgove, izdana 22. t. m., je na našem podeželju vzbudila živahno zanimanje in prav tako tudi vsemogoče komentarje. Med splošnim komentiranjem pa se je zlasti očitovale mnenje, da je izdaja te uredbe ponovno zadosten dokaz, kako je budo gospodarsko izžrpano podeželje, ki se za plačilo zapadlih obresti ne zmore več. Če bi to ne držalo, potem seveda ne bi bilo treba uredbe o odložitvi izvršb, ker bi bile vsaj obresti plačane. Komentar v tem smislu je objavil »Glas Naroda« že v št. 94 od 25. t. m. Na naš komentar je prejelo uredništvo več vprašanj, med njimi tudi vprašanje:

Kako je tolmačiti zadevno uredbo

za kmete-dolžnike pri zadrugah, za katere je še posebej veljal znan zadružni odplačilni načrt.

Po objavi uredbe o odložitvi izvršb za kmetijske dolgove je popolnoma razumljivo nastalo na našem podeželju vprašanje, ali je z novo uredbo prizadet oziroma mišljen tudi

Zadružni odplačilni načrt

po katerem izterjajo kmetijske zadruge svoje terjatve od zaščitenih kmetov. Dopolnilna uredba pravi, da velja za terjatve, ki so zaščitene po uredbi z dne 30. sept. 1935; terjatve zadrug napram kmetiskim dolžnikom pa niso zaščitene po tej uredbi, ker le-ta izrecno določa v čl. 4, da se predpisi uredbe ne uporabljajo za terjatve kmetijskih zadrug. Z ozirom na to je očitno, da nova uredba z dne 22. t. m. ni posegla tudi v odplačilni zadružni načrt, po katerem smejo izterjevati zadruge, včlanjene v Zvezi slovenskih zadrug, Zadružni zvezi in Zvezi gospodarskih zadrug v Ljubljani, od kmetov-dolžnikov svoje terjatve.

Gospodarske vesti

g— Povišanje cen premogu. V Bruxellesu bodo nadaljevali pogajanja Mednarodne konvencije za povišanje cen premogu. Pogajanja so se že približala končnemu smotru. Sestavili so posebne pogoje ter jih poslali posameznim državam v proučevanje. V zvezi s temi pogajanja bodo tudi uređili cene koksu, vendar pa je glede koksa vse pogajanje znatno težje.

g— Izvoz vina v Čehoslovaško. Po informacijah splitske Trgovske in industrijske zbornice bo menda naslednji teden ministrstvo trgovine povoljno rešilo vprašanje izvoza vin v Čehoslovaško.

g— VI. redna skupščina ljubljanske borze za blago in vrednote bo 6. maja t. l. Na dnevnem redu je med drugim tudi volitev petih članov finančnega odbora ter 11 članov borznega razsodišča.

g— Veliko naraščanje vlog prafških bank gotovo ni slabo znamenje za trgovsko stanje Čehoslovaške. V prvi četrtini tega leta so narasle vloge nasproti vlogam v lanskem letu. Res je pa, da je tudi padej kvantum vlagateljev.

ve, nastale pred 20. aprilom 1932. Navedene zadruge bodo torej tudi v bodoče postopale napram svojim dolžnikom-kmetom po predpisih odplačilnega načrta, ki ga je odobrilo kmetijsko ministrstvo in je bil objavljen v »Službenem listu« dne 14. decembra 1935, kos št. 100.

Toliko, kar tiče položaja, ki je nastal po objavi uredbe o odložitvi izvršb za kmetijske dolgove od 22. t. m.

Zadružništvo hoče svoje člane

Ta zadružni načrt zadovoljivo urejuje odnose med zadrugarji-dolžniki in zadrugarji-upniki. Zadružništvo, ki po svoji ideji o samopomoči stremi za tem, da tudi v dobi gospodarske depresije obvaruje svoje pristaje pred najhujšim, upošteva vse težavne razloge in stališče dolžnikov. Zato je popolnoma razumljivo, da se glede omenjenega zadružnega odplačilnega načrta postopa popolnoma korektno. Zakaj smisel zadružništva je v tem, da drug drugemu pomagamo ne le takrat, kadar so časi dobri, temveč da smo zlasti v težkem položaju drug napram drugemu do skrajnosti solidarni in požrtvovalni. In čim bolj bomo vsi prežeti s tem duhom, tem prej bo mogoče likvidirati težko stanje v našem ureditnem gospodarstvu.

MALI OGLASI

HRANILNE KNJIŽICE

prodane ali kupite najbolje potem
moje oblast v eno dovoljeno plačilo. —
Denar tako j. Priloge znamke.

RUDOLF ZORE, Ljubljana
Gledališka ulica 12. Telefon 88-40.

Iščem pletiljo

na ročne stroje — stan in hrana v hiši. Marija Kočvar — Karlovac, Marmontova aleja 33.

Amaterji!

»zviža« kopira - povečava - strokovno in skrbno Foto Japelj, Maribor, Gosposka 28, zunanja naročila poštno obratno.

Birmanske ure od Din 40 naprej nudi Grajski urar Ig. Jan, Maribor.

38-55

številka, katero pokličite pri naročanju svojih

oglasov

o »Glasu naroda«